

КОМП'ЮТЕР НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ

Вступ. Навчання географії — складний та багатогранний процес, у якому учні не лише здобувають знання, а й оволодівають певними вміннями. У дітей формуються погляди на навколишній світ, відповідне ставлення до нього, розвиваються здібності та інтерес.

Сьогодні вже не виникає сумнівів із приводу того, що перед освітньою системою стоїть проблема підготовки молоді до життя і діяльності за умов інформатизації суспільства. Обсяг інформації, що став доступним людині завдяки використанню інформаційної техніки, — колосальний.

Вихідні передумови. Застосування комп'ютерної техніки на уроках географії розширює можливості як учителя, так і учня у вирішенні різноманітних завдань. З усіх засобів навчання тільки комп'ютер має переваги щодо кількості, доступності й компактності інформації, дає змогу детальніше працювати з картографічним матеріалом [1, 2]. Перевагою існуючих комп'ютерних навчальних програм є те, що учень сам контролює рівень засвоєння навчального матеріалу за допомогою різноманітних засобів.

Мета даної статті — запропонувати деякі методичні прийоми використання комп'ютера на уроках географії.

Виклад основного матеріалу. Існуючі комп'ютерні навчальні програми можна використовувати на різних етапах формування географічних знань, умінь, навичок — під час викладання навчального матеріалу, повторення, закріплення і засвоєння знань, здійснення підсумкового контролю та самоконтролю досягнутих результатів навчання, їх корекції.

Комп'ютерні навчальні програми містять багато наочного матеріалу (фотознімки, схеми, малюнки, діаграми), що допомагає учням краще зрозуміти сутність географічних процесів. Таку програму можна використовувати з метою поточного та підсумкового контролю знань і умінь. Комп'ютерна діяльність на уроці може бути орієнтована на підтримання традиційного курсу навчання та сприяти розвитку в учнів підвищеного інтересу до нього.

Зараз існують навчальні програми, комп'ютерні підручники, навчальні ігри, але поряд з ними можна використовувати програми, створені власноруч. Географія дає

багатий матеріал для відпрацювання найрізноманітніших методів і прийомів у роботі з інформацією.

На уроках географії вчитель може використовувати комп'ютер з метою:

—демонстрування і розкриття особливостей та закономірностей розвитку географічних явищ;

—показу певної території, її характеристики та виділення характерних особливостей;

—демонстрування різних схем, карт, графіків, таблиць;

—контролю знань, умінь і навичок учнів;

—проведення географічних ігор.

Використовуючи комп'ютер, учитель географії має можливість постійно контролювати рівень засвоєння знань та вміння застосовувати їх для виконання поставлених завдань.

Однією з форм контролю є тестова перевірка знань учнів. Тестові завдання і запитання можуть бути розраховані на різні рівні засвоєння навчального матеріалу, з обов'язковим використанням картографічного та статистичного матеріалів. Учитель може диференційовано підходити до використання тестових завдань і запитань на різних етапах вивчення і закріплення нового навчального матеріалу та на етапі перевірки й оцінювання навчальних досягнень. Наприклад, під час вивчення нового матеріалу у 6 класі, можна використовувати тестові завдання зі схемами (будова вулкана). Під час роботи з картографічним матеріалом (тема "План і карта") можна використовувати для поточного контролю тестові завдання на визначення умовних знаків топографічних та географічних карт.

На уроках розширення та поглиблення знань бажано застосовувати завдання, що виходять за межі програми загальноосвітньої школи. Вони допоможуть деяким учням розширити свій світогляд. Комп'ютерна перевірка знань відзначається об'єктивністю, детальністю і повнотою, економією часу та зусиль учителя, а ефективність її залежить від чіткості поставлених запитань і формування відповідей.

Для проведення поточного контролю за допомогою тестів достатньо 10-15 хвилин, а тематичного контролю — 15-20 хвилин. Програма для поточного контролю містить 10-20 запитань; кожне запитання супроводжується однією або декількома правильними відповідями та декількома неправильними. Після тестування учень отримує інформацію про кількість правильно виконаних завдань (у %) та оцінку.

Досить специфічними для контролю знань з географії є завдання з географічної номенклатури. На уроці учням пропонується показати по черзі на електронній карті 10-12 об'єктів. Після кожної відповіді комп'ютер повідомляє, правильно названо об'єкт чи ні і

пропонує учневі показати наступний. Після виконання завдань учень дізнається про свій результат

Одним із методів, що широко використовується в освітній практиці, є метод проектів. Переваги цього метода — це активізація і самостійна діяльність учня, робота з інформацією, її аналіз та використання для розв'язання конкретних практичних задач. Під час підготовки учнівського проекту розширюються можливості їх здійснення у різноманітних формах — тестових, графічних, звукових, динамічних. Підсумком такої роботи є презентація та захист проекту. Після представлення робіт відбувається етап обговорення (із залученням інших учнів у якості опонентів), підбиття підсумків. Важливою є самооцінка кожним учасником власного проекту.

Наявність у школярів персональних комп'ютерів удома дає змогу вчителю давати творчі завдання, які потребують роботи з різними джерелами інформації.

Висновки. Про можливості використання комп'ютера на уроках географії можна говорити багато. На жаль, не в кожному кабінеті географії є комп'ютер, не завжди є можливість використовувати кабінет інформатики, існує проблема належної підготовки вчителів для роботи з комп'ютером. Це є основними причинами повільного впровадження комп'ютерних уроків у школі, але з часом комп'ютер стане тим потужним засобом навчання, який зможе забезпечити ефективність вивчення географії в школі.

Література:

1. Довгань Г.Д. Використання методу телекомунікаційного проектування на уроках географії // Географія. - 2007. - № 1. – С. 14-15.

2. Матюхін О. Використання персональних комп'ютерів на уроках географії // Красзнавство. Географія. Туризм. - 2002. - № 42. - С. 7-14.